

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9.
ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
славім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Студентська ворохобня в Росії.

(+) Останніми днями наспіли вельми тревожливі вісти про студентські неспокої в різних містах Росії. Сі вісти подав урядовий «Правительственный Вѣстникъ», а коли подумаємо, що урядовий дневник очевидно обмежив ся найконечнішими звістками, то можемо собі уявити незвичайні розміри і грозу сих подій. Цілий сей рух, який довів до ворохобні на великі розміри, стає неперечно певним доказом нездорових відносин північного велиття. Вся его сила основує ся на темних, непросвітних масах, гноблених полуазійскою адміністрацією, хоч всеросійський володар рад би ввести там в жите гуманні ідеї, якими він перенятий. Навіть університети, сі огнища свободної науки, які по інших європейських державах передували все у всяких вольнодумних змаганнях, пересякли в Росії майже наскрізь поліційним духом. Коли деінде професори університету своїми науковими розслідами надають напрям розвитку поступових ідей, там в значній частині професори є або справдешними безжизненими муміями або сліпими оруддями поліційної системи. Такі неприродні обставини мусіли протягом десятиків літ викликати сей хоробливий стан російської суспільности, який проявляє ся і в житю і в письменстві і посеред університетської молодіжки. Як посеред освіченої частини російської суспільности і в письменстві, так і серед студентів і студенток проявляють ся мрачні, неозначені змагання до визволення з невиносимих, неприродних і нездорових відносин, які тривають у великодержавній Росії. Справді можна сказати без прибільшення, що Росія переживає тепер велике внутрішнє пересилєнє, позаяк рух, який проявляв ся спершу між студентством, захопив переходом також робітничі і горожанські верстви суспільности і тим втратив уже місцевий характер, а грозить стати загальним і розповсюдити ся по цілій державі. Особливо можна побоювати ся загальної університетської змови, позаяк окрім Петербурга, Москви, Одесси, Київ і Харкова проявили ся неспокої також в Казані, Томску і в Дорпаті. В Петербурзі пристали до сего руху також студенти гірничої академії, а се є також доказом розповсюдження сего руху на інституції поза університетами.

Сей рух, що сьогодні прибрав уже характер майже загальної ворохобні, викликали т. зв. «провізоричні закони», що творили формальну законну основу, після якої призначено велику частку студентів в салдати, а також здавна вимагана університетскою молодіжю реформа університетських законів в свободнійшій дусі.

З того часу, як після київських розрухів покарано багато студентів призначенем в салдати, кипить серед російського студентства. Студент Карпович пострілив уважаного виновником сих строгих розпорядків міністра просвіти Боголенова, що опісля вмер наслідком сего пострілу. Студен-

ти уняли ся за Карповичем, котрого процес має тепер відбутися. Долила оливи до огню екскоммуніка гр. Толстою св. синодом, а велика частка неспокоїв має характер ворожий православній церкві і синодови.

Нespoкої на ширші розміри почали ся з початком марця, а «Правительственный Вѣстникъ» звіщає про справдешний уличний бій коло Казанського Собора в Петербурзі. В тім самім часі дійшло до ворохобні в Харкові, де увязнено 136 осіб. Але до найбільших розмірів дійшли неспокої в Москві, де розрухи приборали вже характер добре обдуманой і свідомой революцій. В Петербурзі тимчасом настав був уже сякий-такий спосіб, аж 17. марця дійшло до нової бійки між студентами а поліцією. В натовпі розкидувано летучі листки, а на улицах можна було бачити червоні прапори. При сій нагоді увязнено в Петербурзі не менше як 399 студентів, 377 женщин і інших учасників, а при тім доволі тяжко ранені командант козаків і поліційний комісар.

Навновійші вісти, які наспіли до різних дневників австрійських з Росії, вказують на те, що ворохобня, яка обмежала ся до недавна лише до кругів студентських, захоплює тепер вже і ширші верстви населєня, яке вступає ся тепер за студентами в бою з поліцією. Всею тою ворохобнею кермує очевидно якась невидима рука і держить нитки сего руху в Петербурзі, Одесі, Москві і інших містах. Тими розрухами покористує ся неперечно і нігілістична пропаганда, щоби наново підняти голову в гору. Берлінські дневники подали навіть звістки про намірений днїчи атентат на царя, перед яким він ледви уїшов. Міністер війни Куропаткин мав заявити ся проти заслання студентів за кару в салдати, позаяк се понижає достоїнство війська, але в найвищих кругах не нашла его заява послуху. Наслідком сих розрухів має уступити міністер внутрішних справ Сіянїн, позаяк закидують ему, що за мало бачности звертав на рух серед студентства.

Пастирське посланіє

ВПресовь. Митрополита Андрея Шептицького

Божю Милостию і сьвятого Апостольского Римского Престола благословенієм

Митрополита Галицького, Архиепископа Львівського, Епископа Каменецкого

Вірним Епархії львівської і каменецкої

(Дальше).

Але і Христос сам через себе газдує лишень в тій частині храму Божого, що в небі, а тут на землі, то хотїя з вами перебуває від видом хлїба в сьвятій Тайні Евхаристії, і нас через те гостить своїм Тілом і Кровию і цілий живий в наших церквах з нами мешкає, то однак до ніякого порядку сам через себе не мінає ся, і цілий заряд своєї Церкви на землі здав на людей.

Коли по трех літах праці над людьми вмер, і по воскресенню Своім возніс ся на небо, свою сьвяту науку і власть цілу, яку від

Отця свого небесного мав, лишив людям, щоби через людей людей спасти.

Хотїв самих людей покликати тим способом до співуділу в праці своїй на землі. Се була установа дуже мудра, бо тим способом люди собі єще більше мали цїнити то, що Христос для них зробив. Маючи разом з Ним працювати над спасенієм своїм і інших людей, могли люди і ліпше порозуміти, о що Ісус Христос найбільше дбав, чого поміж людьми найбільше шукав.

Не міг Ісус Христос показати ся щедрїйшим для нас, як коли цілий хосен своєї праці і своєї смерти не задержав в своїх руках, а віддав го нам людям, щоби ми самі ним орудовали. Людям віддав власть приносити жертву, (а та жертва мала бути відновленем Его жертви, що ю принїс на кресті). Людям передав і науку Свою сьвяту.

Але тих всіх дарів своїх не міг дати всім людям, і кождому з осібна — але мусїв з поміж людей вибрати собі лишень декотрих, котрі до того діла були найвідповіднійші. Як би був Свої дари і ласки лишив поміж людьми без того ладу, то би в них люди не були мали великого хїсна, а Христу найбільше ішло о той лад та о той хосен. Не було би в Его Церкві ніякого ладу, якби всі господарили. В всіх газдівствах мусить бути лиш один господар, одна голова — а щож доперва в Церкві, домі Божім.

Длятого чтаєм в письмі сьвятім, що собі вибрав з поміж всіх людей 12 Апостолів і 70 учеників, і зробив поміж ними лад такий: що над Апостолами і учениками, і всіми, що Его науку прийняли, найстаршим головою поставив св. Петра, котрому якби господарєви в его Церкві віддав ключі царства небесного. По св. Петрі поставив Христос тих 11 Апостолів, що ся лишило, знов старшими над всіми учениками — а учеників знов над всіми пившими.

І такий між ними порядок, що молодші старших мали слухати, бо такий вже во всіх річах Божий лад. І поміж них доперва пороздавав свої ласки, і то так з ряду, що чим хто був старшим, але не конче віком, а старшинством порядку Христового, тим більше мав в руках тих ласк Божих до роздаваня, і тим більшу власть над иньшими.

Тому, що був найстарший з всіх, голові Церкви — віддав у руки повноту всяких своїх дарів та ласк та науки. Поставив его Своім намісником, т. є. казав му на Своім місци над всіми стояти і во всім рядити; бути господаром на цілу Церков на землі.

Другим Апостолам по нім дав знов таку власть, що мали кождий в тім краю, де був, ту Божу роботу робити, а єще і иньших собі приборати до помочи в тій роботі, поставив їх на своїм місци господарями головами поодиноких країв, — але все під найстаршим господаром, головою цілої Церкви.

Вкінци казав Апостолам в сьвятій роботі ученикам помагати, і дав їм все, що їм було до тої помочи потреба, т. є. дав їм власть голосити слово Боже і роздавати сьвяті Тайни.

І той сам Божий порядок, який Ісус Христос між людьми установив, лишив ся в Церкві сьвятій аж до наших часів і лишить ся до кінця сьвіта, бо така воля Божа, така установа Христа. А то, що єсть з Божого установленя, то ніяким способом в Церкві не загине.

Тим найстаршим, що має всяку Божу

власть в руках, і котрого всі мають слухати, Головою цілої Церкви, то Святийший Отець в Рямі. Він наступив по св. Петрі. Він учителем всіх, що вірять в Ісуса Христа. Він розказує а всі Го слухають. Він пильнує та надзирає, щоби кожний свою роботу робив. Він всі власти має в руках, котрі лиш Христос в Церкві своїй лишив. Він заступає на с'їм св'їті Ісуса Христа, котрий єсть невидимою головою Церкви, бо в небі живе, і там доперва бачим Го, а лиш невидимим способом поміж нами в наших церквах, а в річах заступає ся своїм Намісником, котрий через то єсть видимою головою Церкви. Ті, що кожний в своїм краю має розказувати і Христову роботу робити, то єпископи, що наступили по Апостолах.

Так з волі Божої а з установленя Христового діліснійкий св'їт поділений, що в кождім краю єсть особний єпископ для всіх вірних, що в тім краю живуть. Він має в тім краю, котрий ся єго єпархією називає, всім р'ядити, всіх учити і всім розказувати. Єпископа установляє Святийший Отець, від котрого залежать всі єпископи цілого св'їта, так як Апостоли стояли під св. Петром.

Єпископ також не може сам через себе у кождім селі р'ядити, учити та ласку Божу через св. Тайни давати, то у кождім селі установляє парохів, котрі на єго місци мають вірних учити, їх провадити дорогою спасення та всякий лад і порядок після волі Божої в церкві і поміж людьми робити. Так як Апостоли мали до помочи учеників Христових, так єпископ має до помочи сьвящеників, з кстрих кожний єсть в своїй церкві господаром дому Божого, на місце Господа Бога.

А ті всі, що не суть ані єпископами ані сьвящениками, хотяй своїм способом можуть і мають помагати в ділі Христовім, то однак не мають від Ісуса Христа ні одного з тих особливих дарів, котрі Христос в Церкві своїй лишив на то, щоби людей до спасення провадити.

Они в Церкві не суть господарями, але якби гості в гостині Божій.

Єпископи і сьвященики — то Церков, що учити і провадити, а вірні то Церков, що під проводом тамтих іде до спасення вічного.

Тож видите тепер, мої милі братя, який то прекрасний Божий лад поміж людьми Христовим. Який лад має бути на св'їті з установленя Божого в храмі Божім, в Церкві сьвятій.

Вірні стоять під сьвящеником, сьвященики під єпископом — єпископи всі під Папою римским, що у всім Христа заступає.

Подібний порядок установили собі люди і у всіх державах. От хотяй би і в нашій, котру називають монархія австро-угорська. Найстаршим головою цілої держави Найяснійший наш Монарх у Відні. Він господаром в цілій державі; але сам через себе не може всюду газдувати, тому постановив в кождім краю свого намісника, котрому казав на своїм місци в краю лад робити, тому то і намісником називає ся, що на місци ц'саря стоїть. Але і він, пан намісник, не може всего робити сам через себе, то знов в поодиноких повітах постановив собі старостів, що, всякі порядки в повіті роблять.

Через ту Божу установу, громада християнська виглядає якби сьв'ята родина; отцем тої родини — сьвященик, а вірні то єго діти.

І справді сьвященик єсть в громаді якби отцем в християнськ'їм житю, бо як отець родить діти, т. є. дає їм житє, так сьвященик дає вірним житє християнське. Дає житє вірним — коли при крещеню сьвятім приймає їх до церкви і робить з них дітей Божих. Дальше дає сьвященик житє християнське, коли грїх відпускає в сьвятій єповіді — бо грїх, се смерть душі — а розгрішенє єповіді вертає чоловікови ласку Божу т. є. житє.

Як отець утримує діти, дає їм їсти, так сьвященик дає вірним корм духовний. Се робить, коли учит, проповідєє і знов коли розділяє поміж вірних Найсв. Тїло і Найсв. Кров Ісуса Христа.

Простий християнин того* всего не міг би ніяким способом робити, ані від нікого на св'ї-

ті дістати, як лишень від чоловіка, котрого єпископ на сьвященика висьвятив.

(Конець буде).

Д О П И С Ь.

3 Косівського.

(Про щоденні молитви).

В ч. 2. «Місіонара» з с. р. в поуці «щоденна молитва» находять ся такі уступи: «Змовте діду за душу Маринину... Бо' да прости... *Оче наш оже си на беси... Богородичко, дівочко, радуй сї!*... Ото той молить ся, погадав я (автор) собі, він ані руш не знає, на що говорити, не знає, до кого говорить... От клапає, аби ся клапало, але з того і такого клапаня, з такого Отченашу ні Богу слави, ні для діда хісна... Аж жаль стискає за серце, коли погадав я собі, що тільки людей не знає молити ся. Чи то один мовить ті молитви, як от той дід, не тямлячи, що мовить, та на що. Гей, гей, кілька то таких?... Може і тому така біда по наших селах? Молитва має бути зрозуміла... маєте знати о тім, що говорите до Господа Бога... маєте розуміти, що говорите і то слово за словом... Така має бути молитва, щоб я розумів, скаже дехто, але то біда, що ми в щоденній молитві не молимо ся так по нашому, по руски, а так якое, що часом ані суди Боже зрозуміти, що то значить... і говори так, аби ся розумів?... Ми (автор) на те відповідаємо, що се правда, але для того акурат хочемо пояснити всі ваші щоденні молитви слово за словом...»

Повисші гадки подиктовала дуже велика прихильність і щирість до народу, покравдженого навіть і на поли щоденної молитви. Вповні годжусь з гадкою автора: «може і тому» (що не розумів, о що і на що молити ся) «така біда по наших селах?» — бож і для найдикших народів мають місіонарі на поготовю щоденні молитви в зрозумілій їм бесіді, а тільки один Русин не може сего мати! У других народів суть всякі церковні відправи в народнім язичі, а Русин не може діждати ся наказу, щоби хоть щоденні молитви в церкві відправлялись в народнім язичі. — У других народів, де троха дужший «радикальний» вітер віє, як у нас, при всяких відправах церковних, бере цілий зібраний варід живу участь, бо «разумієт глаголи мое», а у Русинів коли случайно нема красного сьніву, або доброго проповідника в народнім язичі, хосен такий, що — варід позіває безнастанно при відправі. Другі цивілізовані народи мають св. письмо від віків в народнім язичі, а у Русинів годі допроситись історії Йова, або страстних євангелій в народнім язичі (може др. Франко змилуєсь та у виданях «Просьвіти» се подасть) ба, що більше, до недавна ще гнали з семинаря за посіданє євангелій в народнім язичі.

Коли о. Слюсарчук взявсь за переклад св. письма на народній язик, то єго переклад (бачу, дуже добрий) дістав ся до оцінки в такі *поклікані* руки о. О. Л., що «камень на камені» не мав остатись, бо не «да буде св'їт» а «тьми і паче кольми»! — Нема так дуже чого і чудоватись, що варід виходить в часі проповіді на двір, бо діди слухали проповідей в польскім язичі, батьки в язичію, а доперва сини в народнім язичі — і то л'яше через половину. Неуживанє народного язика приводить нераз варід і до материяльної страти для народу. Перед 28 літами хотів пок. митр Йосиф Сембратович говорити о чистоті — охайности тіла, а що говорив лемківским говором в сумішк'ї з церковщиною, то гуцули єго так «добре зрозуміли, що випродали за візащо чорні вівці» «бо Митрополія проклев їх» — і лишились нехлюйними, як перед тим. А як цілком інакше порозуміли теперішнього Митрополита Впреосв. Шенцицкого науку о чистоті тіла, бо говорив чисто народним язиком, а ужив до того ще спеціально гуцульського терміну «балиця», котрої з одежі та з хати позбутись треба.

З других народів говорить ся щоденна молитва з охотою, а у нас справляє чисті тортури. Маю в родині Русинів руского і латиньского обряда. Не раз я придивляв ся, як бабка скликувала свої песті-внучата до молитов раних або вечірних. Русини(ки) лат. обр. бігли залюбки до свого Ojzenasz-у а Русини рус. сбр.

ковалась по всіх закутках, приманені мазались — не помагали ні цукор, ні мід, ні яблуко, бо дитина давилась гіркими, нім вимучила за бабкою молитви в незрозумілій для них церковщині. І коли Русини лат. обр. вичувались молитов в короткім часі, Русини рус. обр. учились втрое довше, бо «то сину ті рускі молитви то тортура для дитини — вияснювала бабка». Завважати мушу, що Русини лат. обр. чули лише десь колись поза хатою польську бесіду. В Бережанщині знав я давнійше багато родин з т. зв. ходачкової шляхти рус. обр., котрі ніколи не уживали польської бесіди, а молитви і самі говорили і діти учили по польски.

Лучилось мені при записі дітей до школи почути з гуцула таке: — «Прошу духовного вписати мого хлопця до школи, щоби знав молитви добре рубити (після всіх секатурних вимогів виговорити), «бо єго дедеви (вітцєви) через молитви плечі обл'зли». — А то як?! — То так прошу було, не угнівайте ся духовний любий, що за другого духовного му говорити: Коли си мав женити, то тоди дуже твердий наказ був за молитви: всі дрова (12 латрів) з ліса духовному позвозилим, понилилим, порубалим і поскладалим, 16 сін з верхів знеслим, усьой гній вивозилим аж вікескалим (вишкребтали), а челід (невісти) усьо прежу спрєла і усьо піре зідрала, — плечи ми обл'зли від дров та від сїна а «помилуй ме Боже» не вівчав, — такий твердий наказ був, що мусів сми ще заплатити. Най Бог прийме за мої грїхи, якої сми тяженької муки вітернів через божі молитви, то най моя дитина іде до школи, аби колєс того не терпіла. Хотя потому лучались і другі гуцули, що также «охітно» вписували дітей до школи, але я більше про ту охіть не допитував. Хто уважно прочитає напроваджену бесіду гуцула, той певно не почудуєсь, коли скажу, що в часі заупетнім не впаде від руских мужиків на нікого і на віщо більше проклонів, як на ті рускі молитви. На «катєзію» менше паде проклонів. Соромитись, але заразом і не затаюватись треба, що допускають ся з тими щоденними молитвами в часі заупетнім з женихами страшних надужить — чистих тортур.

Мужик наш, коли іде до молитов, прибираєсь в найчистійше убранє, а там заставляють єго «молитви рубити» коло гною, дров, сїна, пір'я, прєжі. З тої причини майже щорічно складає варід дуже погані сьпанки — і то пр. на чоловіка, котрий за свою «твердь» посідєє всі віданакі консисторскі та і почести сьвітських властей. Хто походить з народу, той до переситту наслухавсь всяких «презентовань духовних при науці щоденних молитов женихів». Не досить, що мусимо соромитись за таку науку молитов перед собою самими, але мусимо соромитись і перед чужими. Я сам був сьвідком дуже прикрого дяльогу через науку молитов. Якийсь вітрогон «переливав з цуетого в порожне»: «Pani znakomicie wygląda w tej sukni». Коза залєпетала: «Ona mnie kosztuje 60 zł, ja sobie sama kupiła, tatko kazał mi uczyć paciegrza huculów i oni mi zapłacili po owcu». (Коза ся знала дуже добре танцювати, а лєдві підписатись). Меншої провини допускавсь мій сусід тим, що, коли питав вітця котрого з женихів: «чи знає князь або княгиня (молодий—молода) молитви?» — гуцул спрощувавсь: «Татку! вівцю ю да-а-ам» — відповідав: «дай і другу, та най і не умиваєсь». Тож крайний час лиху на всі застави запобігти і учити варід щоденних молитов в народнім язичі, щоби не давати ще і згрішеня такими молитвами як: «оче наш оже си на беси... очисти дни всякими дверми (очисти ни от всякія скверни)... три латі — при латі (Пилаті)... скрадавшою (страдавшою) — поприсани (понисанієм)» і т. п., бо далі-далі випередять нас у християнстві навіть Патагонці.

3 державної ради.

Вчєрашнє засіданє розпочало ся о чверть на першу відчитанєм вилинувших до президії внесєнь та інтерпєляцій. Між иньшими відчитано внесєнє станиславського посла Ствєртні, жадаючє установленя генєральної дирекції для будови водних доріг, які то справи тепер розділені між три міністерства; залєзниць, рільництва і домєв. Відтак почали послє ставляти ріжні за-

пити до президента: пос. Бржезновский інтерпелює що-до лайки Німців на Чехів відчас попереднього засідання. Шенерерянець Бергер залятує, як ще довго гадає президент приймати неїмецькі інтерпеляції, і заповідає, що буде се питане повтаряти щоденно доти, доки пос. Бржезад буде ставити свою теоретичну інтерпеляцію.

Перед приступленем до дневного порядку президент палати повідомив, що одержав від президента міністрів д-ра Кербера письмо з прошенем, щоби на однім з найблизших засідань поставити на дневнім порядку вибори до делегацій. Президент Петер заявляє, що задосить учинити сему желаню. З дневного порядку приступила палата до полагодження внесень що-до запомаг. По промові референта, пос. Штайнера, який поручив відіслати внесеня до запомагової комісії, вивязала ся довша дискусія. Перервано єї і заряджено тайне засідане для відчитаня 5 інтерпеляцій Шенерерянців в справі конфіскації інебруцкої гумористичної часописи «Der Scherer» і книжки п. з. «Фантазія реаліста». Ухвалено не відчитувати сих інтерпеляцій на явнім засіданю. Тайне засідане трвало 3 години.

Після повного отвореня явности нарад президент відповів на кілька формальних квестій і замкнув засідане назначуючи слідуєче на нині о 11. год. перед полуднем.

Після Deutsch nationale Congress промовляли на вчерашнім тайнім засіданю пп. Пахер, Шенерер, Кайзер, Шумар, Грос, Гесман, Фельксель і Вольф, а відтак наступили численні фактичні спростованя. В дискусії заявив Шенерер, що коли всеїмецькому союзови відбере ся право інтерпеляції, так сей союз буде мусів приступити до обструкції, яку розпочне вже нині. Тверджене Вольфа, немов би се Праде завів цензурю президента, неправдиве.

Дальше доносить згаданий орган, що всеїмецький союз рішив провадити обструкцію, доки президія буде обставати при справі цензурання інтерпеляцій. На нині готові вже два наглі внесеня: Шенерер буде жадати податкового опусту для злагодження нужди ремісників, мужиків і робітників, а Вольф внесене §. 493 карного постунованя. Всеїмецький союз жадає, щоби нагле внесенє Шенерера прийшло під наради сейчас, а внесене Вольфа доперва по внесенях з причини елементарних нещастя. — Отже, як здає ся, находим ся в передодні обструкції!..

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Кондрата, Кипріяна; рим.-кат. Оттона. — В неділю: гр.-кат. Софрона препов.; рим.-кат. Гавріла архистр.

— **Тарасові обходи.** Товариство «Читальня» в Тереховлі устроєє дня 25. с. м. в сали магистрату вечерницю. Чистий дохід на будову власного дому. Початок о 8. год. вечером. Ціни місць: Крісло 2 К., вступ на сали 1 К., для міщан і селян 30 сот.

— **Соколики** розвеселили вчера кілька соток осіб зібраних в «Міскім Касні» у Львові. Ті, що виділи «Соколиків», можуть бути вдячні артистичній секції Товариства ім. Котляревського, а ті що не бачили, най жалують та дожидають другого їх повороту на сцену. «Соколики», комедія в 4 діях Григорія Цеглинського, не грішать удачним добром теми; неприродність, як на наші часи, аж надто видима, головво в розвязці комедії, але гумор єї денед товстенний, потрафить розсмішити найбільше поважного слухача. Акція починає ся в хаті Онисима Шкаралупки (п. Авдикович), одного з чотирох соколиків. В него збирають ся его товариші урядники - старі кавалери Панталеймон Малогубка (п. Боцюрків) і Матвій Кашкевич (п. Яцків) та Юрий Доброходський (п. Шухевич), жоватий вже з Юриєм (п. Гнатюкова). Доброходський аби помочи своїм товаришам, просить їх на забаву до себе, де буде вдова Анна Щедобра (п. Олесницка) з донькою Мальвіною (п. Мацяківна). Всі три в душі радують ся, що оженять ся з Мальвіною. Малогубка, яко бувалий кавалер, подає товаришам ради, як мають поводити ся в чужім домі. Коли товариші вийшли, Шкаралупка для проби осьвідчає ся своїй господині Настусі (п. Бубесівна), а она приймає цілу комедію за «добрю монету». В Доброходського зійшли ся всі три і кождому Мальвінка припала до влодобу. Другого дня знова всі три являють ся у вдовиці. Перший прийшов Шкаралупка; Щедобра визи-

ваючим поведенем хотіла приневолити Шкаралупку, щоби єї осьвідчив ся. Він мав єї просити о руку єї дочки Мальвіни, але тимчасом вийшов Кашкевич і перебив справу. Небавом прийшов і Малогубка і всі три дожидаючи Мальвіни, хотіли один другого пересидіти. Мальвіна тимчасом в кухні цідувала ся з молодим паничем Володимиром Володкевичом (п. Брик), своїм нареченим, а сестрінцем Шкаралупки. Один зі соколиків підглянув се; обоє вийшли з кухні, а Щедобра представила їх соколикам як наречених. Збентежені кавалери почали сварку, аж вийшов до хати Доброходський. Соколики забрали ся, бо почувши від Молодкевича терпке слово, що їх господині не дозволять їм тепер пібрати ся з иньшими. Шкаралупка прийшов до дому, а Настуся лестними словами і плачем так розжалобила его, що він обіцяв з нею оженити ся. Его товариші похваляють сей поступок і собі постановляють так зробити. Так кінчить ся акція комедії.

Про гру аматорів мусимо висказати ся похвально. Всі без виїмки віддали свої ролі артистично. Ліпшою гри годі жадати. Всі три соколики під проводом п. Авдиковича поводили ся, як справденні три старі кавалери. П. Шухевич і п. Гнатюка разом з донечкою, яка грала Мисю, творили удачний образ супружого жита, з его сварками і поцілунками, — грали знаменито. Те саме можна сказати про п. Олесницку (влову Щедобру) і п. Мацяківну. Дуже хорошо представив ся на сцені п. Брик, звівши вже з аматорських виступів. П. Бубесівна (як Настуся) вела прим між другими двома господинями Магдусею і Горпинкою, яких ролі спочивали в дібраних аматорських силах п. Бачинської і п. Мороховичівної.

Цілість представлення, як єї складові части, мусіла всіх слухачів вдоволити і заслужити на загальне признанє. Треба лише замітити, що публіка, головво стояча, за часто висказувала оплесками своє вдоволенє і переривала гру. Може на будуче не буде так поводити ся, аби иньшим не перешкаджати. Представленє покінчило ся о год. 10½ в ночи, а розпочало ся о 8. год. (може трохи за пізно).

В послідній хвили дізнаємо ся, що «Соколиків» повторять ще сеї неділі (24. с. м.). Початок представлення о 7. год. вечером. Хто їх ще не бачив, най купує вперед бізети, бо в послідній хвили може забракнути.

— **Геройське діло жандарма.** Вечером дня 19. с. м. вибухнув в Тернополі огонь недалеко залізничного двірця. Заки приїхала огнева сторожа, два доми стояли в полоніні, а головні падали на сусідні загороди. Горіли се доми Войтіха Кормажина та Івана Бутрима. Пожежу скоро пригашено, а на згаряцях проливали гіркі слези дві родини. Та не о се ходять. При тій пожежі жандарм Йосиф Вальох довершив дійсно геройського діла. Хата Бутрима вже мала запастися в морю огню, як замічено, що нема старенької матери Бутрима. Коли се почув п. Вальох, скочив в полонінь і за хвили виніс старушку, цілком здорову, лише перелякану. Жандарм обмалював собі волосє і попарив руки, а крім того его карабін тяжко пошкід ся в кількох місцях, і мабуть піде до шпиталю, себто магазину. Відважному волюкові належить ся признанє за его шляхотне діло.

— **Містифікація.** Гарнізонний суд в Кракові був в середу в немалім клопоті. О год. 7½. рано того дня мали стратити убійника Бальцера. О 6. год. рано надійшла до Кракова телеграма з Опави, що цісар помилував Бальцера, а відповідне зарядженє вже вислано з Відня Авдитор сумніваючи о правдивости телеграми, занітав о те телеграфічно віденські військові власти. З Відня наспіла відновідь, що помилуваня не було, а телеграму мусів вислати якийсь божевільний з Опави, що вже не раз лучало ся в таких случаях. Військові власти мають потягнути до відвічальности урядника, який прийняв тоту телеграму.

— **Огонь.** В Пловім коло Радохова дня 20. с. м. о 12. год. вполудне згоріли будинки парохіяльні і сім селянських загород. Огонь повстав з неосторожности.

— **Замах на генерала жандармерії в Будапешті.** Ген. Яблонтцай переходив вчера мостом на Дунаю з Буди до Пешту. В самій середині моста приступив до него якийсь муштина і подав ему письмо. Яблонтцай відправив его до своєї канцелярії, але незнакомий витягнув в тій хвили револьвер і вистрілив до генерала. Стріл хвибив, а незнакомого увязнено. Показало ся, що він називає ся Іван Галль, був жандармом, але зістав видалений зі служби, а за те хотів пімстити ся.

— **3 Петербурга** доносять, що при слідстві против Карповича, який застрілив міністра Боголепова, викрито революційний заговор з оєідком в Київі і в Одесі. Звідси виходила агітація поміж нарид. Межи революційстами були два напрямки: одні дораджували терпеливість, другі бажали ділами довершити перевороту суспільного і політичного устрою в Росії. Перший напрям переважав. Однак не обійшло ся і без діл.

Спершу проктовано замах на царя, опісля порішено мордувати високих урядників. Боголепов був першою жертвою ухвал заговорщиків. — Дальше доносять, що через два дни (неділя і понеділок) вивожено з Петербурга на дворець зелізниці студентів і студентки, яким заборонено перебувати в місті, задля участі в послідних розрухах. «Правіт. Вестник» згадуючи про петербурські розрухи, промовчує, кілько погибло студентів. Професори університету в своїй відозві до студентів, аби учащали на виклади, згадують, що на місці убито кількох студентів, а з ранених померло 10 студентів і кілька студенток.

— **Як в повісті.** На Угорщині, в малій громаді Голич, в комітаті Нітра жила в досить хорошій хатчині від многих літ якась жінка, котру загально уважано за вдовицю. При кінці минулого тижня прийшов вечером до хати якийсь подорожний та впроеив ся на ніч. Она его приймила, а коли він лягав спати, дав їй якусь пачку до перехованя. Коли подорожний заснув, цікава жінка розвинула пачку і на своє велике диво знайшла в ній 12.000 зр. банкнотами. Тоді прийшла їй до голови страшна гадка, убити подорожного. Она взяла великий кухонний ніж, влізла на пальцях до другої комнати, де спав подорожний, і зарізала его. Досвіта взяла ся она заприятувати тіло, але чим більше приглядала ся его блідому лицю, тим більше оно видавало ся їй якесь знакове. Дивила і дивила ся, аж пізнала зі страхом, що зарізала власного чоловіка. Нещасливий перед многими роками вивандрував був до Америки. Там з великим трудом заощадив собі і доробив ся грошей, котрі віддав жінці, котру все ще любив, і до неї тепер вернув та хотів лиш знати і переконатися, чи чесна з неї людина. Пробу переполагив житєм.

— **Сто колосок і сто дитинячих виправ** замовила італійська королева. Они призначені на дарунки для сто родин в Італії, яким народить ся дитина того самого дня, що італійський наслідник престолоа.

— **Ц. к. Дирекція залізниць державних** оповіщує:

Австро-угорско-баварський залізничний союз. З днем 1. цвітня 1901 увійде в житє додаток I. до тарифи часть II. зшиток D. і нова тарифа часть III. зшиток 4. для перевозу збіжжя і овочир струкових, солоду і льняного насія.

— **Переписка редакції.** ВП. о. Д. в О. Про жадні зміни ми не думали, а видрукуюмо в слідуєчій тижни. Згадана часопись може відтак перерукувати. — **Вп. п. Костів в Стрию.** Пишучи до нас, не робить скорочень в словах, бо відтак ми мусимо для друку доповняти їх.

— **Гумористичний нутик.**

Симптоми...

Раз до хорого зійшло ся
Трех аж лікарів,
Пукали та оглядали
Годину і пів.

Потім вийшли до сьвітлиць,
Курять, посідали
І нараду ось — яку
Ескуляпи мали:

Як колего думаете,
Чи в лихім стані
Є наш хорий, — бо симптомів
Не пізнати на ви?

— Думаю про стан его,
Що він є богатий...
— О, так мусить довго він
Й тяжко хорувати!

Наука, штука, література,

— **Прикарпатська Русь вь XIX. віць вь біографіяхъ и портретахъ си дѣятелей, съ увзглядненемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав при жизни, написавъ на підставѣ автубіографичныхъ записокъ и архивально-библіотечныхъ матеріаловъ Иванъ Ем. Левицкій.** Том I Выпускъ 3. — Выпуск сей появил ся в лютім с. р., обіймає 14 аркушів (стор. 113—168) лексиконового формату і подає біографії: Володимира Балицкого (конець), Михайла Балицкого, Івана Балтаровича (з портретом), Андрея Балудянского (з портретом), Михайла Банаха, Алексія Барабаша (з портретом), Теофіла Барановского, Михайла Барана і Александра Барвіньского (з портретом). Біографія Ал. Барвіньского є дуже обширна (стор. 131—168) і ще не докінчена, а доведена лиш до 1895 року; конець поиявить ся в 4-тім випуску.

— **«Учитель», ч. 4.** з 20. лютого с. р. Зміст: Тіло та душа у дитини. — Народне шкільництво в Італії. — Загальні збори філії руского

«Товариства педагогічного» в Коломиї. — Приготоване учителя до перероблюваня уступів змісту історичного в школах низшого типу. *Іван Недільський*: Поема Устияновича «Земський рай» під зглядом педагогічним. — Дрібне.

— **Дзвінок**, ч. 6. з 20. марця с. р. Змість: *Гр. Л. Толстой*: Бог правду видить — та не скоро скаже. — Із поем *О. Кошицького*: XXV. Проповідь на горі. XXVI. Процане Чайд-Герольда. — Монастир Скиту Манявського (з ілюстрацією). — Покарана лож, комедийка в 1 акті *Олени Кучальської*. — *Тарас Шевченко*: Псалма. — Листи зі Входу. — Собака, оповідане українського діда. — Дрібне.

Редакція заявляє, що не буде даром нікому посилати «Дзвінка» бо передплатників має дуже а дуже мало — сто. — Чи не сором, що 30-мільоновий нарід, маючи лише одну часопись для дітей і молодежи, достарчив їх аж 100 передплатників.

Телеграми.

Відень, 22. марця. На нинішнім засіданні палати послів Шенереріянець Бергер зложив уряд секретаря. Тому надіяно ся обструкції з їх сторони, однак повело ся залагодити справу мирним способом. Шенереріянци згодили ся, що

їх інтерпеляції буде ся відсилати до відповідних комісій без першого читаня.

Відень, 22. марця. Німецький наслідник престолола прибуде сюда дня 11. цвітня, замешкає в Бургу, як гість нашого цісаря і возьме участь в веснянім перегляді віденської залози.

Відень, 22. марця. Сесія делегацій має заняти ся також справою закупи нових гармат для армії, на які преліміновано 140 мільонів корон, розложених на чотири річні рати. Нові гармати мають бути системою будівничого радника Ергарта.

Відень, 22. марця. Ческі аграрійці завідомили ческий клуб, що зривають всякі зносини з клубом ческих робітників задля поведенья его членів в останнім часі.

Марсилья, 22. марця. Завідуюча рада синдикатів робітничих палат і робітничої біржи визнає всі корпорації в імя солідарности зі стрейкуючими робітниками від морської пристани.

Сутамптон, 22. марця. Стверджено случай чуми на покладі парохода «Сімля», який що-іно прибув з «Рога Доброї Надії» з неспосібними до служби англійськими войками. Заряджено потрібні средства осторожности.

Петербург, 22. марця. Journal de St. Pe-

tersburg обговорюючи промову німецького канцлера Біллова, пише, що зобовязаня, які міг би Китай прийняти що-до Маньчжурії, мають на цілі забезпеченє будови залізниць та залізничого руху, а з сего не виходить для других держав жадна шкода.

Льондон, 22. марця. Дневники подають приватну звістку, що Бота ще в суботу розпочав на ново воєнні операції здовж залізниць Делаягоа. Кітшенер мав донести, що англійське військо не буде спосібним до дальшої борби, коли не одержить підмоги.

Дурбан, 22. марця. Бюро Райтера доносить, що Англичани покинули гарнізон в Вреде і злучили ся з війском генерала Камбеля, який по довгій борбі з Боерами повернув до Стандертон, ведучи з собою 200 хорих і ранних. В околиці Стандертон находять ся численні відділи Боєрів.

Льондон, 22. марця. Кітшенер телеграфує з Преторії: Филип Бота, брат начальника Боєрів, генерала Боти, впав на Дорнберга. Генерал Бота мав бути раненим. Девет находить ся коло Гайльбронна.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шнід.

«Дністер» припоручили Преосвящ. Ординарїяти Всеч. Духовенству і вірним всіх трех Внархій.

Фонди гаранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор.	11 сот.	} равом 520.406 кор. 65 сот.
Резерва премій	171.942	"	"	
Резерва спеціальна	6.000	"	"	
Фонд емертальний	30.924	"	64 "	

Тарифи «Дністра» умірковані. Надвїзка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премій.

«Дністер» виплати до 31. грудня 1900. відшкодовань 2.120.834 кор. Шноди ліквідують ся безприволочно в присутности Делегата і 2 членів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотечних: Банк кравчий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городищі, Теремболові, Заліщиках, Городку і Богородчанам.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн обезпеч. в Кракові; а таких обезпечень через «Дністер» іде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квіти видає Краківське Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошеня о агенції треба спосити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра»

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На житє обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Розклад поїздів залізничих обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд до Львова		Поїзд зі Львова	
всп. особ.	приходить о годині	всп. особ.	відходить о годині
1-35	6:10 з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25 до Лавочного (Мункача, Пешту)	Борислав
	6:20 з Чернівців (Ішкан, Галацу), Станиславова	6:30 до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46 з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк	6:43 " " " " " " " " " "	
	7:45 з Янова	6:35 до Станиславова, Підвисокого, Потутор	
	7:40 з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30 до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	8:00 " " " " " " " " " "	2:55 8:40 до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.	
	8:05 з Сокала, Рави рускої	9:15 до Янова	
	8:15 з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:25 до Підволочиск, Бродів, Гусатина дв. Підз.	
	11:45 з Ядосаяна і Любачова	9:42 " " " " " " " " " "	
	11:55 з Станиславова (Кересмезе, Потутор)	2:55 9:55 до Чернівців, Станиславова	
	12:55 з Янова	10:20 до Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	1:15 з Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	1:25 до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	3:14 з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	2:15 до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	5:17 з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:05 до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:40 " " " " " " " " " "	3:15 до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.	
	5:45 з Кракова	3:26 до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.	
	5:55 з Чернівців, Ішкан	3:30 до Ряшева, Хирова, Любачова	
	6:00 з Сокала, Белзця і Любачова		
Ніч			
	7:24 з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	6:10 до Станиславова	
	8:28 з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:18 до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. марца 1901 щоденно	
	8:50 з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.	12:40 6:30 до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
	9:23 з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.	6:50 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща	
		7:10 до Тернополя дворець головний	
		7:33 " " " " " " " " " "	
		7:25 до Сокала і Рави рускої	
		7:48 до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)	
		9:12 до Янова від 1. мая до 15. вересня	
		2:51 10:40 до Чернівців і Ішкан	
		10:50 до Кракова, Відня, Варшави	
		11:00 до Підволочиск, Бродів дв. голов. і	
		11:25 " " " " " " " " " "	
		4:15 до Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
		4:45 до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.	

ЗАМІТКА: Пера нічка числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскій різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Краківск. ч. 5) уділяє пояснень в справах львівських, продає білети всякого рода і розклади аді.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна. Програма від 16. до 31. марта 1901.

При співучасті військової музики 80 п. п.
1) Увертура. 2) Miss Bertolotti жонглерка на кружляючій кулі. 3) Mr. & Mme Savanna екецентр трансформаційна двійка. 4) Daniel i Miss Betti, еквілібристи. 5) Les' Aubert tourbillon танцери. 6) Freeze Brothers, кугляри з 32 тамборинами. 7) Les Gardenias, феноменальне гімнастичне routouri. (10 минут павзи). 8) Орхестра. 9) Miss Ella зі своїми львами. 10) Conchitta іспанська танцерка. 11) Mr. Carlo Benedetti, медична загадка. 12) Mc. Luskys, екецентрійці і арабскі скакуні. 13) Орхестра. 14) Signor Luigi Savanna в своїй комедії. Зміст. Пролог. Комісар. Jole, его жена. Зефірін. Слуга. Жандарм. Всі особи представляє п. Luigi Savanna. 15) Комічна пантоміна Tramp, труппи Gardenias. — Початок о 8. год. вечером.

Що дня велике представленя. В неділю і сьвята два представленя. Що п'ятниці High Life представленя. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвика у Львові.

Colosseum ogrіte 12 газовими печамі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»)

приймає вкладки до опроцентования на 4%. Позички уділяють ся членам за сьлатою 5 1/2% і 1% додатку на кошты адміністрації, почавши від 200 корон і висше, до половини вартости гіпотети на сьлату в ратах до 10 літ.

Позички над 500 корон мусять бути інтабульовані, а до 500 кор., або інтабульовані, або в порукою 2 ручителів відповідних.

Сьвященники не посідаючі гіпотети мусять крім поруки 2 ручителів предложити полїцу житеву; обезпечити ся на житє треба тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові.

Уділ членський виносить 50 кор. вписове 2 кор.

Членом бути може тільки член обезпечений в «Дністрі».

3 днем 31. грудня 1900 стан:

число членів	1857
фонд резервовий	6919 кор. 46 сот
вплачені уділи	73087 " — "
вкладки щадничі	806803 " — "
уділені позички	763737 " — "
касовий оборот в 1900 році	2424157 " — "

Інформації до позичок уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністер»